

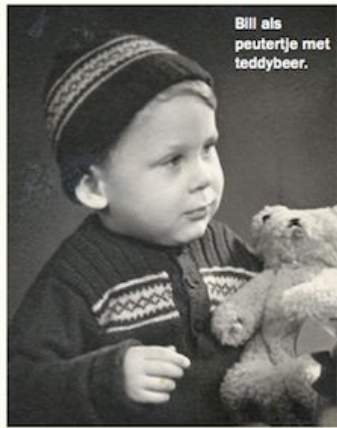

De jeugd van...

BILL VAN DIJK

In de rubriek De Jeugd Van... gaat Weekend elke week met een Bekende Nederlander terug naar zijn of haar roots. Deze week bladeren we door het fotoalbum van Bill van Dijk (65). De zanger en acteur kwam ter wereld in Nederland, maar groeide op in Australië. Via Amerika en Zwitserland keerde hij weer terug naar Nederland, waar drugsgebruik in zijn eerste jaren aan het tooneel heel gewoon was...

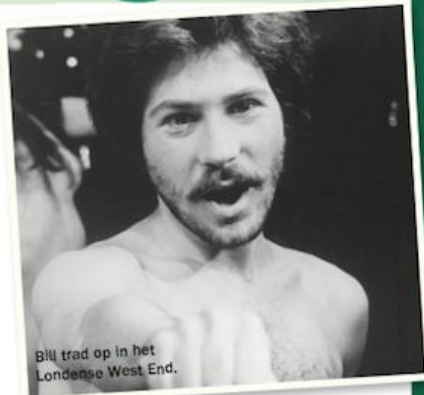
'Op toeneel gebruikten we allemaal drugs'

Bill als peutertje met teddybeer.

Op latere leeftijd was hondje *Whitney* zijn favoriete knuffel.

Bill trad op in het Londense West End.

Bill van Dijk werd op 22 december 1947 geboren op het Ungerplein in Rotterdam, maar verhuisde al snel naar zijn grootouders in de bossen van Zeist. Het vervulde Rotterdam was in de jaren na de oorlog geen gezonde plek voor baby Bill, die aan astmatische bronchitis leed. 'Ik was een jaar of drie toen ik naar Zeist vertrok, dus veel weet ik er niet meer van', aldus Bill. 'Ik had frisse lucht nodig vanwege mijn aandoening en de bossen daar konden mij die bieden. Ik kwam bij mijn opa en oma, die vrij victoriaans waren, te wonen. Maar hoe streng ook, ik zocht toch steeds mijn grenzen op. Zo hadden zij een grote walnotenboom staan, waar ik stiekem walnoten van plukte. Of ik loodste kinderen uit de buurt de tuin in, waar ze voor een cent mijn optreden met de gitaar mochten zien. Mijn eerste 'bijbaantje' dus.

Op andere momenten hielp ik mijn grootouders door de kinderen juist uit de tuin weg te houden. 's Middags deed opa Willem altijd een dutje en dan stond ik voor het huis om erop toe te zien dat iedereen die langsliep een beetje rustig deed. Mijn grootouders gaven me aanvankelijk zelf les, waardoor ik op de lagere school direct drie klassen mocht overslaan. Daardoor kwam ik bij kinderen in de groep die veel ouder en groter waren dan ik, maar ik kon makkelijk bijblijven met de lesstof. Dat zijn grootouders hem zelf lesgaven was niet verwonderlijk aangezien opa directeur van een middelbare school en oma directrice van een lagere school waren geweest. Zijn vader Eddy was als doctorandus in de natuur- en wiskunde uitvinder voor Philips. 'Hij bedacht onder meer het systeem in de vulpen waarbij je met een draai beweging de inkt op kon zuigen', gaat Bill verder. 'Daarnaast

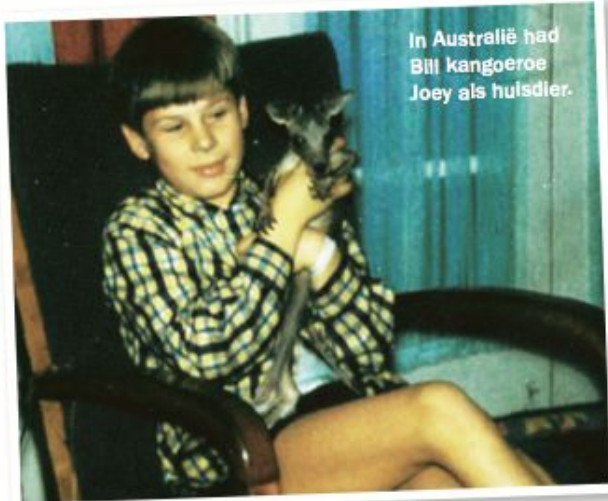
was hij eigenaar van een fabriek en voor mij als kind was dat geweldig. In de plaatselijke snoepwinkel mocht ik altijd snoepjes bestellen op rekening van de fabriek. Mijn moeder Inez was verloskundige en daarnaast zangeres bij verschillende orkesten, onder andere bij de NCRV. Dikwijls heb ik bij de radio gezeten om haar te horen zingen, waarbij ik als kleine jongen niet snapte dat ze niet uit de radio stapte wanneer het optreden was afgelopen. Kort na mijn vertrek kwamen ook mijn ouders naar Zeist. Mijn moeder was een erg optimistische vrouw. Dat heb ik van haar overgenomen, net zoals ik de creativiteit en het ondernemerschap van mijn vader heb meegekregen. Die invloeden van beide kanten maakten mij tot een heel levendige jongen die altijd het voortouw nam en een echte leider was in de vriendengroep.'

Traumatische schok
Toen Bill acht jaar oud was gingen zijn ouders uit elkaar en emigreerde moeder Inez met haar twee kinderen (Bill had nog een oudere zus, Edwien) naar de andere kant van de wereld: Australië. Bill: 'Pas op latere leeftijd ben ik erachter gekomen wat een traumatische schok dat destijds voor mij geweest is. Rond mijn dertigste wilde ik van het roken af. Daarom bezocht ik een hypnotherapeut die mij onder hypnose allerlei kamertjes in mijn gedachten liet afgaan. In één van die kamertjes zag ik ineens weer het moment waarop ik als kleine jongen met mijn vader op de trap zat in Zeist. Daar vertelde hij me dat papa en mama gingen scheiden en dat ik zou verhuizen naar een ver land. Ik was dat moment totaal vergeten, maar toen die hypnotherapeut dat weer uit mijn onderbewuste wist

te halen, schrok ik daar enorm van. Van het roken, waarvoor ik die therapie was aangegaan, ben ik overigens nooit afgekomen, haha.' In Australië werd Bill als buitenlander gezien. 'Je moet je voorstellen dat het Australië van de jaren vijftig een beetje het Wilde Westen was. Wij Nederlanders waren daar zeg maar de Marokkanen van deze tijd. Tijdens mijn eerste schooldag stelde de leraar geschiedenis de vraag: wat betekende 'Australasia'? Niemand van de Australische kinderen wist het, maar ik antwoordde correct: 'Australië zelf, plus de eilanden die erboven liggen.' De leraar was zo kwaad dat ik als buitenlander het goede antwoord gaf, dat ik dertig slagen met een

'IK GROEIDE OP IN AUSTRALIË EN VERLEERDE HET NEDERLANDS'

'IK HEB SLAG EN DIKKE RUPSEN GEGETEN'

In Australië had Bill kangoeroe Joey als huisdier.

Een plepjonge Billy.

rietje kreeg. Toen mijn moeder dat hoorde, stormde ze direct op de schooldirecteur af, maar die wimpelde haar getier af en zei dat dat daar de normaalste zaak van de wereld was. Ik had gelukkig de mazel dat ik aan het strand woonde, Bondi Beach. Daar kon ik na school lekker uitwaaien en ik was er ook elke dag te vinden.

In Australië was het leven heel anders dan in Nederland, ook op culinair gebied. Zo heb ik er slang gegeten, maar ook dikke witte rupsen die je uit de grond groef. Het smaakte een beetje naar murg. En 's ochtends zaten we al aan de karbonade met fruit. Heerlijk allemaal.'

Bill had er ook veel dieren, zoals het zwerfhondje Whitey die bij hen thuis mocht wonen. Hij volgde Bill trouw dagelijks naar school, waar hij buiten bleef wachten om aan het einde van de dag weer met hem mee terug te lopen naar huis. 'Ik heb ook een kangoeroe als huisdier gehad', vertelt Bill. 'Als er een kangoeroeplaag was, dan jaagde men die beesten 's nachts op met honden en leidden ze die naar een groep verzamelde auto's. Als alle kangoeroes dan bij elkaar stonden, verblindden ze die beestjes met de koplampen en schoten ze ze af. Ik vond dat zielig en vroeg onze buurman die op 'kangoeroejacht' ging een babykangoeroe mee te nemen. Zodoende heb ik jarenlang een kangoeroe genaamd Joey als huisdier gehad.'

Bloed en schrammen

Rond zijn twaalfde verhuisde het gezin opnieuw. Dit keer naar Amerika vanwege een nieuwe baan van Bill's stiefvader, die moeder Inez in Australië had leren kennen. Na Hawaii en New York keerde het gezin op Bill's dertiende definitief terug naar Europa. 'Mijn stiefvader werd overgeplaatst naar het Europese hoofdkantoor van zijn bedrijf in Zwitserland. Moeder stuurde me naar een kostschool waar alleen maar Duits werd gesproken. Ik kon daar totaal niet aarden, ik verstond er niemand!

De school stond op een grote berg nabij de stad Zürich, en de enige mogelijkheid om snel beneden te komen, was door het treintje dat van de berg reed te nemen. Sommige jongens slopen echter weleens midden in de nacht te voet die berg af om het nachtleven van Zürich in te duiken. Om die reden stond er altijd een grote bewaker aan de poort die op je mocht schieten als hij je zag. Ik wilde echter niet wegslopen om uit te gaan, maar om gewoon helemaal nooit meer terug te komen.

Op een nacht waagde ik mijn kans en sloop ik langs de treinrails de berg af. Ik gleed echter al snel uit en schoof met een rotvaart over de rails. Toen dacht ik even: nu ga ik dood. Uiteindelijk belandde ik in het grind en in de struiken. Daar hoorde ik plotseling voetstappen naderen. Bang dat het de bewaker was, lag ik klaar om hem aan te vallen. Geluk-

kig bleek het een student te zijn die wegsloopt.

Onder het bloed en de schrammen kwam ik bij het huis van mijn moeder en stiefvader aan. Daar zat het vol met politiemannen, met mijn moeder huilend op de bank. De school had hen ondertussen al gealarmeerd. Daarna mocht ik terugkeren naar Nederland, waar ik op een Engelstalige kostschool terecht kwam.

Door mijn jaren in Australië en Amerika sprak ik geen Nederlands meer, maar dankzij de Engelstalige afdeling daar voelde ik mij er al snel als een vis in het water. Later ben ik met een aantal vrienden naar Spanje gelift, waar mijn vader was gaan wonen. Ik besloot hem op te zoeken omdat ik hem sinds de verhuizing als kind naar Australië niet meer had gezien. Dat werd een emotionele ontmoeting.'

Stoned als een garnaal

Op de kostschool in Nederland werd Bill voor het eerst verliefd. Gelukkig, zo zegt hij nu, is dat nooit echt iets geworden. 'Het was een Duits meisje en een beetje een gek kind. Beatrice heette ze en hoewel ze bloedmooi was, zag je ook wel dat ze een beetje de 'flippo' van de school was. Ze waste haar haar altijd met bloemen en droeg die er ook in. Een beetje een hippie avant la lettre. Seksueel deed ik niets met haar omdat ik dat nog niet durfde, maar ze was wel mijn eerste echte

vriendinnetje. Twee jaar geleden ben ik haar weer tegengekomen op een reünie van die kostschool, ze woont nu in een soort commune in Duitsland.'

Via de kunstacademie in Arnhem en de kleinkunstacademie in Amsterdam kwam Bill uiteindelijk in 1969 op 22-jarige leeftijd aan zijn eerste productie, de musical Hair. Overduidelijk in een tijd die ver achter ons ligt. 'Negen maanden lang speelde ik negen keer per week de rol van Claude en in vele gevallen onder invloed van drugs. Als je binnenkwam in het theater dan was je eerste zorg je portie drugs te halen en pas daarna ging je spelen. We stonden met de cast dan ook vaak op het toneel nadat we LSD hadden ingenomen. Ook de leden van het orkest, dat boven onze hoofden op een soort stellage zat, stonden soms over de rand te kotsen. En zangers en zangeressen zongen hun eigen liedjes omdat ze onder invloed dachten dat dat beter was. De regisseur die alles in de gaten moest houden, was zelf vaak ook zo stoned als een garnaal, dus dat kon gewoon. Ook al omdat het publiek dacht dat het er allemaal bij hoorde en omdat je in die tijd nog weleens iets geheim kon houden. Tegenwoordig lekt iemand het de volgende dag al naar de krant.'

Zelfmoordpoging

Het drugsgebruik tijdens voorstellingen zorgde voor bizarre taferelen, die toch op applaus van het publiek konden rekenen omdat mensen in de zaal niet beter wisten dan dat al deze fratsen bij de show hoorden. Bill: 'Ooit deed een collega, een waanzinnig goede soulzangeres, een zelfmoordpoging omdat een mannelijke collega haar liefde niet beantwoordde. Tijdens het beroemde nummer Aquarius stond ze ineens boven op een stellage en riep dwars door de scène heen: 'Ik ben zwanger van je en je houdt niet meer van me!' Vervolgens sprong ze naar beneden het toneel op, waarbij ze gelukkig slechts een been brak. Het publiek klapte, maar vijf schrokken enorm. Weken later heeft Charlene, die helemaal niet zwanger bleek te zijn, gewoon weer de voorstelling gespeeld.'